

Jaarverslag 2024

Aan: Bestuur Historische Vereniging Vlaardingen
Ter informatie: Team Stadsbedrijven gemeente Vlaardingen
Van: Guus de Ruiter – werkgroep Emaus
Datum: 19 januari 2025

Geacht bestuur,

In dit jaarverslag een overzicht van de in 2024 uitgevoerde werkzaamheden, zowel fysiek als digitaal, en wat aanvullende informatie.

Werkgroep Emaus

De groep bestond per 31 december 2024 uit: Walter van der Corput, Paul Sloot, Gert-Jan Krook, Jolanda van Noort, Ali Haydar Uğuz (februari 2024), Cor van Alphen (mei 2024), José van der Tuijn (mei 2024) en Guus de Ruiter, met incidentele hulp van Marian Krook en Marla de Wilt.

Sandra van Santen heeft in verband met haar gezondheid in januari haar werkzaamheden moeten staken en Piet van Witzenburg is, na een keer komen kijken, niet meer terug geweest.

Voor de fysieke arbeid is de werkgroep elke vrijdag op Emaus te vinden, vanaf ongeveer 07.30 uur tot ongeveer 14.30 uur. Daarnaast zijn er meerdere dagen per week individuele activiteiten bestaande uit:

- Onderhoudswerk / schoonhouden van graven op Emaus;
- Aanschaf en onderhoud van gereedschappen en materialen;
- Het registreren en fotograferen van nieuwe graven op zowel Holy als Emaus;
- Het beantwoorden van verzoeken van bezoekers aan de Vlaardingse digitale begraafplaatsen.

De intentie van de werkgroep is nog steeds om de graven langs de toegangspaden van de begraafplaats, die leiden naar de vakken waar regelmatig begraven wordt, de vakken X en S, zodanig te restaureren dat de toegang tot de begraafplaats een waardige indruk geeft met respect voor historische waarde van de graven. Naarmate de werkzaamheden van de werkgroep meer bekend en gewaardeerd worden, ontvangen we ook verzoeken van buiten Vlaardingen wonende nabestaanden / rechthebbenden. Vanzelfsprekend worden die aanvragen gehonoreerd.

Storm Louis

Op 23 februari 2024 heeft de storm Louis dramatisch huisgehouden in de Vakken P. Deze gebeurtenis had een enorme invloed op onze werkzaamheden in 2024.

Van de 39 door de storm beschadigde graven bleek van 32 geen rechthebbenden meer bekend te zijn. Van de overige zeven rechthebbenden deden er drie afstand van hun rechten.

Het eerste voornemen van de gemeente Vlaardingen was om de beschadigde monumenten te ruimen. Dit stuitte op verzet van de werkgroep. Wij zagen een beeld opdoemen als de open vlakken in het vak BEG.

In overleg met het bestuur van de Vereniging (hierna HVV) en de gemeente Vlaardingen is besloten alle daarvoor in aanmerking komende graven in Vak P te restaureren.

Wat was daarvoor nodig? Menskracht, geld / middelen en medewerking van de gemeente Vlaardingen. Deze drie zaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Menskracht

De menskracht is geleverd door de vrijwilligers van de werkgroep Emaus.

Geld / middelen

Het bestuur van de HVV heeft zich ingespannen om bij de Stichting Fonds Schiedam Vlaardingen, het Jan Anderson & Rita Boon Fonds en bij het De Groot Fonds (een deel van) de werkzaamheden gefinancierd te krijgen. Dit is gelukt, waarvoor onze hartelijke dank.

De gemeente Vlaardingen heeft een forse duit in het zakje gedaan door een nieuw aangeschafte portaalkraan aan de werkgroep ter beschikking te stellen.

Daarnaast zijn de depots van begraafplaats Emaus in de loop van 2024 door / namens de beheerder onderhanden genomen waardoor een mooie stallingsplaats voor de portaalkraan werd gevonden en het depot waar de container staat, effectiever te gebruiken is. Ook daarvoor onze dank.

De wens blijft wel een tweede container te plaatsen waarmee ook een goede bergplaats voor de portaalkraan kan worden gerealiseerd.

Werkzaamheden tot nu toe

Het reguliere werk heeft na februari 2024 nagenoeg geheel stilgelegen. Alle aandacht is uitgegaan naar het weer 'toonbaar' maken van de stormschade in Vak P.

Het is de werkgroep gelukt om 90% van de beschadigde monumenten te herstellen.

Foto's van de betreffende monumenten zijn u, middels onze tussentijdse renovatieverslagen, al bekend.

Voor de overige ± 170 monumenten van Vak P verwacht de werkgroep nog tenminste twee jaar nodig te hebben, aangezien er ook weer aandacht gegeven zal worden aan de monumenten waarmee een aanvang was gemaakt.

Met wat meer wenskracht hopen we in 2025 het reguliere werk weer op te pakken. De planning van deze werkzaamheden vindt u in bijlage 1.

Informatiebeheer

Het verzamelen / analyseren / aanvullen van informatie over de geruimde graven op Emaus is in 2024 grotendeels afgerond. Er is teruggewerkt tot medio 1870 aangezien de digitaal te raadplegen database van de Stadsarchivaris de gegevens van de in Vlaardingen overleden dan wel bij overlijden in Vlaardingen woonachtige personen tot 1883 zijn opgenomen.

Door de regels rondom openbaarheid van akten is het pas mogelijk om na 50 jaar de overlijdensakte in te zien. Vandaar dat er nog bij vele geruimde graven bij de datum van overlijden de opmerking 'begrafenisdatum' stond / staat.

Op 31 december 2023 stonden er nog 2.944 graven op Holy met de vermelding 'begrafenisdatum'. Het jaar 1973 is in 2024 zoveel mogelijk aangevuld.

Eind 2022 stonden reeds ruim 20.000 namen van op Emaus begraven personen op internet. Dit aantal is in 2024 gegroeid tot 26.270 in 9.101 (deels geruimde) graven. Van de op Holy begraven personen is het aantal vermeldingen met 150 gegroeid tot 17.344 in 12.172 (deels geruimde) graven.

De samenwerking tussen Mieke van der Mark / Marianne van Papeveld en Guus de Ruiter is onverminderd doorggegaan. Hierdoor is zowel de administratie op OLB als die bij de gemeente verder op orde gekomen.

Vanuit de werkgroep is er 152 keer contact geweest met stamboomonderzoekers die gegevens zochten via Genealogie-online. De Historische Vereniging krijgt regelmatig complimenten na het verstrekken van gegevens en de aanvullende onderzoeksactiviteiten in het Stadsarchief.

De Informatiebeheerders Jolanda, Paul en Guus zijn ook landelijk verantwoordelijk voor de op online-begraafplaatsen.nl voorkomende oorlogsherinneringsmonumenten. Veel monumenten kennen een namenlijst die kort na de Tweede Wereldoorlog is opgesteld. Veelvuldig komen daarin hiaten voor en/of zijn er namen opgenomen van personen waarvan achteraf kan worden vastgesteld dat zij niet (direct) ten gevolge van oorlogshandelingen zijn overleden.

Het team is nu doende de lijsten van de 2.493 monumenten te controleren en waar nodig aan te vullen. Bij het schrijven van dit verslag bedroeg het aantal van de in dat deel van OLB opgenomen personen 64.037.

Open monumentendag

Aan Open Monumentendag is in 2024 beperkt medewerking verleend. Gedurende een aantal uren is één van de leden van het team op Emaus aanwezig geweest om eventuele vragen van bezoekers te beantwoorden. Het leidde tot een vijftal prettige gesprekken.

In het verlengde van de Open Monumentendag 2024 is voor de deelnemers aan de Cursus Toen & Nu, georganiseerd door ServiceTeam Vlaardingen, op 14 oktober een themamiddag verzorgd op Emaus, bestaande uit een korte presentatie gevolgd door een rondleiding op de begraafplaats. De aula van de begraafplaats mocht weer voor deze activiteit worden gebruikt.

Lichtjes op Oorlogsgraven

Deze traditie is in 2024 voortgezet. De kaarsen werden weer door de gemeente gesponsord en met Marla de Wilt, Nico van der Vaart, Gert-Jan Krook, Martijn, Meine en Jibbe de Ruiter, vaste krachten bij het ontsteken van de kaarsen, is dit waardevolle werk een voorrecht om te doen.

Door de voortgaande digitalisering kon een al langer openstaande vraag beantwoord worden. Enkele jaren gelden ontvingen wij een vraag over twee op Emaus begraven militairen. Eén van hen bleek in vreedstijd bij een auto-ongeval met een militair voertuig om het leven gekomen te zijn. De tweede militair, Jan Leendert Moermond, is overleden op 7 juli 1951. Een relatie tussen de datum van overlijden en het optreden van Defensie in een brandhaard in de wereld kon toen niet worden gelegd.

In de recent gedigitaliseerde en op Delpher geplaatste Nieuwe Vlaardingsche Courant van 7 januari 1952 is een deel van de nieuwjaarsrede van burgemeester Heusdens opgenomen. Door het speurwerk van mevrouw Verloop van het Stadsarchief weten we nu dat Jan Leendert aan de gevolgen van de bij de politionele acties in Nederlands Indië opgelopen verwondingen in 1951 is overleden. De burgemeester memoreerde hem in zijn nieuwjaarsrede. Het graf van Jan Leendert was ernstig vervallen. Het is door de werkgroep zo goed mogelijk hersteld.

Daarnaast werd ook de naam van Jacobus Adrianus Joseph Odijk aan de lijst toegevoegd.

Op Emaus zijn nog 44 oorlogsslachtoffers begraven. De werkgroep doet haar best om de graven die 'op het zicht' niet meer door nabestaanden worden bezocht, in een zo goed mogelijke conditie te houden. Een eventuele, in overleg met nabestaande, adoptie van deze graven door de gemeente zou een mooi gebaar zijn.

Financiën

Van passanten op de begraafplaats en van enkele medewerkers van de Politie-eenheid Rotterdam ontvingen wij spontaan een bedrag van € 365,00. Het meermalen gegeven advies om er maar wat lekkers van te kopen, hebben we niet uitgevoerd. Daarnaast zijn er ook enkele schenkingen in goederen gedaan (klein materiaal, een slijptol en een kruiwagen).

Door de restauraties in Vak P waren de operationele kosten aanmerkelijk hoger dan in 2023, al staan deze in geen verhouding met de kosten die gemaakt zouden zijn bij professioneel grafherstel. Door de eerder gememoreerde fondsenwerving door het bestuur van de HVV zijn alle kosten gedekt, met dank aan het Arij van West Fonds (via Fonds Schiedam Vlaardingen), het Jan Anderson & Rita Boon Fonds en de toezegging van het De Groot Fonds.

De uitgaven in 2024 waren als volgt:

- diverse kosten	€ 128,02
- gereedschap	€ 557,44
- kleding	€ 197,34
- materialen, zoals verf, schuurpapier, borstels etc.	€ 1.818,79
Totaal	€ 2.701,59

Ter afsluiting

Dit werk zou niet mogelijk zijn zonder de medewerking van het thuisfront, maar ook de zeer gewaardeerde medewerking van de gemeente Vlaardingen.

Het bezoek op 2 oktober 2024 van wethouder Lianne van Kalken en Sander van Wasbeek, teammanager Stadsbedrijven bij de gemeente Vlaardingen, werd zeer op prijs gesteld. De oprechte belangstelling voor ons werk deed ons goed.

Bijlage 1

Werk in uitvoering

A10.019	Van der Heul	start renovatie – hekwerk nog herstellen / renoveren
A10.020	In 't Veld	stenen rechtop gezet – nog afwerken
B2W.080	De Kok	struik verwijderd - hek nog renoveren
B2W.178	Van der Knaap	geheel renoveren
W2N.158	Goeree	recht gelegd, gelijmd, grind aangebracht - nog schoonmaken
W2N.216	De Graaf	recht gelegd, grind aangebracht - nog schoonmaken
W2N.377	Kauffeld	stronk verwijderd, graf rechtgezset, steunen gelijmd – steen nog schoonmaken

Openstaand schilderwerk

B2O.044	Poot	geheel gerenoveerd – nog schilderen
B2O.045	Meder	geheel gerenoveerd – nog schilderen
B2W.086	Woudstra	rechtgezset - letters nog inschilderen
B2W.087	Roodenburg	omgevallen steen rechtgezset, fundament opgegraven - schilderen
B2W.203	Brouwer	geheel hersteld was omgevallen (verzoek familie)
BEG.074	Maarleveld	schoongemaakt – nog schilderen (verzoek familie)
A1W.031	Hoogendijk	geheel renoveren (verzoek familie)
A1W.032	Hoogendijk	geheel renoveren (verzoek familie)
B2W.021	Dijkshoorn	op fundament gezet
B2W.194	Brouwer	geheel renoveren (verzoek familie)

Openstaand werk

B2W.212	Van den Berg	geheel restaureren
N2W.012	Stoutenbeek	gebroken / schoonmaken en lijmen
N2W.038	Tomei	geheel restaureren
N2W.039	De Geest	geheel restaureren
N2W.040	Van der Giessen	geheel restaureren
P2W.127	Van Roon	bovenstuk ontbreekt - geheel restaureren
P2W.171	Hoorn - Mus	schoonmaken

Afgerond in 2024

B2O.020	Lokker	graf recht gelegd – steen nog renoveren / letters proberen te restaureren en inschilderen - plaat terugplaatsen
Vak P 1 en 2		stormschade